

HET GROENWEST ARNHEM JAARPLAN 2023 – 2024 (CONCEPT)

Te bespreken met de leden 24 september!

Waar gaat het heen?

Deze plaat komt van: <https://www.wur.nl/nl/show/drie-goede-redenen-om-een-eeuw-vooruit-te-kijken.htm>

Onze coöperatie voor een duurzame, groene en sociale leefomgeving in onze wijken

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
I. TERUG NAAR DE ROUTE VOOR EEN GROEN & DUURZAAM ARNHEM WEST	4
II. TERUGKIJKEN: HET JAAR 2022 -2023	5
III. VOORUITKIJKEN: VOOR ONZE WIJKEN EN ONZE THEMA'S	6
3.1.1. <i>Vervoer en verkeer</i>	6
3.1.2. <i>Collectief voor duurzame warmte en elektriciteit (opwekking, opslag)</i>	7
3.1.3. <i>Energiebesparing</i>	8
3.1.4. <i>Groen, biodiversiteit en water</i>	9
3.1.5. <i>Organisatie en verbinding</i>	10
IV. KORTE CONCLUSIES	13

Voorwoord

2023 ... 2024 tijd voor verbreding van de Coöperatie GroenWest Arnhem.

...
...
...

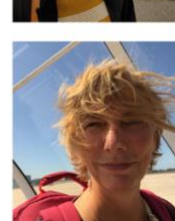
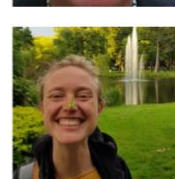
Met hartelijke groet, namens het bestuur en kernteam

Xander Pieterse

Het bestuur en kernteam

Rien, Jos, Peter, Chris, Shiri, Erik,
Wim, Mirjam, Tine, Xander, Marieke
en Annemieke

I. Terug naar de route voor een Groen & Duurzaam Arnhem West

We startten in 2023 met een nieuw ritueel: de zaterdagochtendssessie om gezamenlijk te reflecteren, vooruit te kijken en de schouders eronder te zetten. De eerste hielden we in juni dit jaar en hiervan is het voorliggende vooruitzicht een eindproduct. Het lijkt logisch dat we elk jaar in juni tijd vrijmaken om onze plannen en toekomstperspectief weer onder de loep te nemen en bij te stellen.

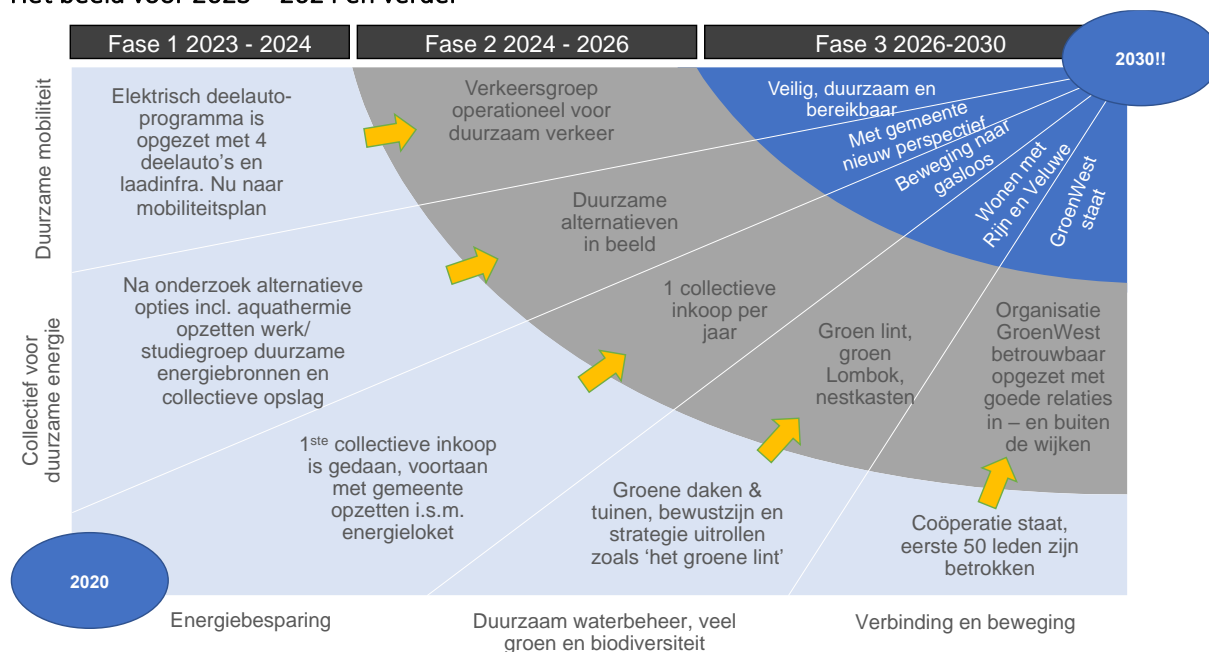
Samenvattend zijn de aangepaste elementen van onze route naar duurzame, inclusieve, groene leefomgeving in de plaat hieronder weergegeven. We komen in hier in dit plan per thema op terug.

GroenWest is opgericht in 2015 voor

- **Samenwerking:** het bevorderen van samenwerking tussen en met bewoners rond de uitdagingen en kansen gegeven vanuit de energietransitie en klimaatadaptatie;
- **Verbinding:** het verbinden van initiatiefnemers voor de wijk (uit de wijk of van buiten de wijk) aan relevante andere partijen (met kennis en knowhow, een netwerk, financiering, of 'geestverwantschap');
- **Ondersteuning:** het ondersteunen van initiatiefnemers voor de wijk (uit de wijk of van buiten de wijk) met kennis/ knowhow, een netwerk, 'loopvermogen' / organisatiemogelijkheden, en een communicatiekanaal;
- **Een stem:** het opbouwen van een collectieve 'stem' van wijkbewoners om dialoog tussen andere organisaties (publiek, privaat en kennisinstellingen) en wijkbewoners mogelijk te maken;
- **Kennisopbouw:** het opbouwen en delen van kennis over de energietransitie en klimaatadaptatie in wijken samen met andere initiatieven (in de wijk of daarbuiten);
- **Vruchtbaar veld:** het bestendigen van een vanuit de buurten gegenereerd netwerk van betrokken en actieve wijkbewoners over de energietransitie en klimaatadaptatie.

Het beeld voor 2023 – 2024 en verder

II. Terugkijken: het jaar 2022 -2023

Er is in 2022-2023 veel om trots op te zijn en op verder te bouwen. Hier zijn een aantal ingrediënten (zie ook ons jaarverslag en we missen hier vast een aantal):

- De Duurzame Zondag van 2022 was goed bezocht en er was veel animo voor de coöperatie.
- De werkzaamheden rond groen en biodiversiteit blijven inspireren. Het besef ontwaakt dat we in een bijzonder rijk ecosysteem of combinatie van ecosystemen wonen; een herwaardering voor ons 'thuis' – en niet alleen voor menselijke bewoners - in Arnhem West.
- We hebben de eerst studenten mogen verwelkomen. Ze zijn betrokken geweest bij GroenWest activiteiten, namelijk t.a.v. de verduurzaming van woningen en t.a.v. het maken van een groenplan. De energie en inzichten van de studenten werkt aanstekelijk.
- Warmtecamera wandelingen zijn populair en we hebben op zich een goede collectieve inkoop kunnen afronden. We merken echter wel: hier zit heel veel vrijwilligers tijd in om te organiseren.
- Door Duurzaam Callunastraat zijn weer meer mensen betrokken en ook daar wordt deskundigheid opgebouwd t.a.v. het verduurzamen van onze huizen.
- Het kernteam is groeit gestaagd en dat is zeer waardevol. Zo kunnen we wat meer continuïteit gaan opbouwen.

We merken echter ook dat we nog niet de capaciteit hebben of de modus hebben gevonden om hier structureel op te gaan bouwen. We horen ook van andere bewonersinitiatieven, zoals bij de Blauwe Wijk Economie, dat er een te kort is aan voorspelbare capaciteit voor het kunnen beantwoorden van (vaak eigen) verwachtingen. Met elk succesvol initiatief of project, ontstaat een nieuwe hogere verwachting. Hoe bouw je een organisatie met vrijwilligers die hier wat mee kan? Een belangrijke achilleshiel bij ons was, maar gelukkig hebben we hier stappen in gezet. Nog belangrijker echter is dat het ons niet goed gelukt is om nieuwe geïnteresseerden in de coöperatie goed te betrekken. Hiertoe willen we een volgende poging wagen dit komende jaar. We hopen dat als we meer mensen betrekken, we ook beter kunnen opereren als coöperatie.

Ten slotte erkennen we dat als het gaat om de energietransitie er veel onzekerheid blijft. We blijven wat dat betreft kijken naar wat de nieuwe mogelijkheden zouden kunnen zijn. Als anderen hierin mee willen denken en ook hun voelsprietten uit willen zetten, zetten we graag een groepje deskundigen op; d.w.z. burens die ontwikkelingen om ons heen vertalen naar wat in onze buurten mogelijk zou kunnen zijn. Voorbeelden zijn: buurtbatterijen, collectieve warmte (of juist niet!), een ESCO, maatwerk isolatie, etc.

In volgende hoofdstuk kijken we vooruit, vanuit onze thema's, naar de komende jaren en de lange termijn. We willen dit elke jaar updaten.

III. Vooruitkijken: voor onze wijken en onze thema's

Voor GroenWest Arnhem als coöperatie willen we werken met leden en medebewoners aan een groeiende visie voor onze wijken. We merken dat we hier veel woorden aan vuil kunnen maken, maar dat niet veel zin heeft. We gaan kijken of we het visueel en verhalend kunnen vormgeven en dit verrijken met de ieder die zich over de toekomst van Arnhem West wil uitspreken.

Als inspiratie willen we gebruik maken van het recente werk van Ilse de Vos en Sanda Lenzholzer van de Universiteit van Wageningen. Zij hebben een jaar geleden een opdracht afgerond voor het maken van een visie van Arnhem over 100 jaar (zie als voorbeeld één van hun schetsen hierboven).

Hun principe, naar ons vrij vertaald: gebruik in je visie zo veel mogelijk het natuurlijk ecosysteem waarbinnen je stad (of wijk) is gesitueerd en maak daar gebruik van. Daarnaast kunnen we ook vooruitdenken over hoe in dat landschap geleefd en samengewerkt wordt. Tijdens onze vorige duurzame zondag van 2022 beelden we ons een vruchtbaar netwerk in die het mogelijk maakt dat goede ideeën ook kunnen kiemen en groeien voor onze wijken (zie het plaatje verder op bij organisatie en verbinding). Met Ilse en Sanda hebben we contact opgenomen om te zien of we hun werk kunnen vertalen naar Arnhem West. Zij hebben hier positief op gereageerd. Zo gauw we meer weten, nodigen we ieder graag uit om te participeren (hier is hun rapport: <https://edepot.wur.nl/565411>).

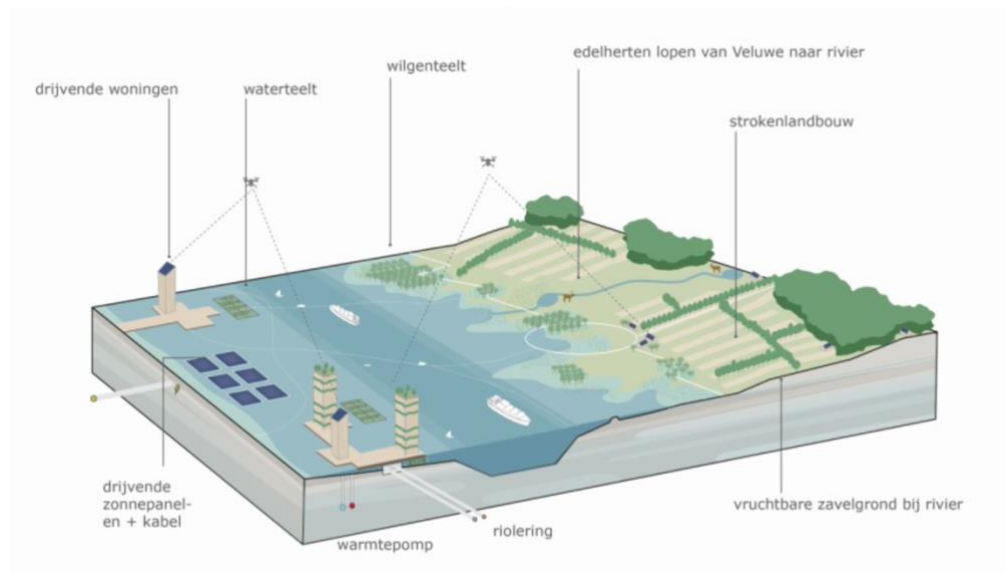
Maar, voor nu kijken we vooruit op onze 5 thema's:

1. Vervoer en verkeer
2. Collectief (warmte, elektriciteit)
3. Energiebesparing
4. Groen, Biodiversiteit en Water
5. Organisatie en verbinding

In deze vooruitblik delen we onze voor de langere termijn en geven een eerste indruk van onze verwachte activiteiten in 2023 – 2024. De ideeën voor de langere termijn geven richting. We nodigen leden en bewoners uit om hierover mee te denken en blijven denken.

3.1.1. Vervoer en verkeer

Vervoer en verkeer kwam in onze zaterdagmorgensessie dit keer meer centraal aan bod. Het gaat niet enkel meer om duurzaam deelvervoer, maar ook om luchtkwaliteit en veiligheid. De thema's/ ideeën

die de komende jaren, d.w.z. tussen nu en 2026 een rol kunnen spelen voor ons als GroenWest zijn als volgt:

1. Het oplossen van te veel verkeersdrukte rond de Oranjestraat met bv:
 - a. Een spitsknip op de Oranjebrug;
 - b. Eenrichtingsverkeer Oranjestraat;
 - c. Of... uiteindelijk wellicht de Oranjestraat afsluiten voor auto's;
 - d. ... Of ... andere ideeën.
2. Het bevorderen duurzaam vervoer met:
 - a. Het bevorderen van OV gebruik met bv een kleine buurtbus in plaats van lijn 10 welke ook door Lombok rijdt;
 - b. Het stimuleren van fietsgebruik.
3. Het verzorgen van goed dialoog over verkeer met de gemeente met de verkeerswerkgroep, waaronder over de ontwikkeling van 't Dorp en de impact daarvan op water, groen en mobiliteit
4. Het bevorderen van veiligheid met:
 - a. Het bepleiten van meer handhaving van snelheid van auto's;
 - b. Op meer plekken de maximumsnelheid aanpassen naar 30km/ uur.
5. Het waar mogelijk vergroenen van parkeerplaatsen (d.w.z. overbodige parkeerplaatsen vervangen door groen).
6. Het organiseren van verkeers- en vervoersexperimenten in de wijk.
7. ..

Voor 2023 en 2024 is hiervan het één en ander in gang gezet. Zo worden er een aantal onderzoeken gedaan naar het verkeer door de wijken Lombok en Heijenoord (op basis van kentekenregistratie). Dit om verschillende doelstellingen: om wijkvreemd verkeer in kaart te brengen, om verkeersveiligheid te kunnen bevorderen en om verkeersoverlast te verminderen. Deze zijn opgepakt door de Gemeente en de Provincie en met name het onderzoek van de Provincie is een vervolg op een onderzoek dat de verkeersgroep zelf al had gedaan (op YouTube is daar een verslag van te zien. <https://www.youtube.com/watch?v=TqdGVYGqmj4>)

Met de Provincie, Breng en de Gemeente zijn gesprekken gestart over het gebruik van lijn 10. De grootte van deze bus zorgt ervoor dat de wegen niet kunnen worden ingericht als 30km/ uur wegen. Een kleinere bus zou een oplossing kunnen zijn. Hierom wordt onderzocht of een proefperiode kan worden gestart met een buurtbus als vervanging van lijn 10. Hier zijn vrijwilligers voor nodig. We willen starten in november 2023.

Ten slotte is de verkeersgroep in gesprek met ambtenaren van verschillende gemeentelijke diensten over verkeer, herinrichting en (groot) onderhoud. Van belang zijn hierbij de door de gemeente op te stellen mobiliteitsvisie en omgevingsvisie voor onze stad. Ideeën zoals hierboven weergegeven, worden ook hier besproken. Dit overleg wordt nog vervolgd. Maar uiteraard ook de plannen voor woningbouw in de Koepel, de HES en Het Dorp en de impact die dit weer zal hebben op de op mobiliteit, leefbaarheid, verkeersveiligheid, rol van OV.

3.1.2. Collectief voor duurzame warmte en elektriciteit (opwekking, opslag)

We houden nog vast aan de veronderstelling dat het goedkoper, beter, socialer zou zijn als we collectief warmte konden genereren, of elektriciteit, of energieopslag konden beheren. Buurt-ESCO's (Energy

Service Company's) zijn in opkomst en de technologie voor collectieve oplossingen is in beweging. Vooral nog echter, moeten we vooral verkennen naar waar de mogelijkheden liggen.

Ten aanzien van collectieve **zonne-energie** is behoorlijk wat verkenwerk verricht voor panelen op 't Huukske, op de Kerk, op het Kematerrein (samen met Rosandepolder) en meest recent op garageboxen bij Lombok. Die laatste heeft op de korte termijn de meeste kans van slagen en dus gaan we daar in 2023/ 2024 werk van maken.

Ten aanzien van warmte zijn een aantal verkenningen al achter de rug:

- De uitbreiding van het ECOvat: de businesscase was *nog* te onzeker en per gevolg trok de aannemer zich terug;
- Een warmtenet vanuit de HES: de benodigde investering in de verduurzaming van de huizen was te groot en hierom was dit traject *nog* niet rendabel;
- Een gemeenschappelijke warmtepomp: in overleg met een deskundige bleek dat de benodigde infrastructuur voor het verdelen van de warmte nog duur zou zijn en dat het idee *nog* niet kon concurreren met de individuele warmtepomp;
- De modulaire uitbreiding van een warmtenet vanuit Landgoed Klingelbeek o.b.v. aquathermie: het was nog complex en naar waarschijnlijk mocht een private partij het net niet beheren.

Voor warmte dus is veel vooral *nog niet* mogelijk of economisch rendabel. We benadrukken hier wel het woordje 'nog'. Technisch wordt steeds meer mogelijk, alhoewel we wel begrijpen dat er behoorlijk wat van ons gevraagd wordt (institutioneel) mochten we gebruik gaan maken voor een kans voor collectieve duurzame warmte.

Ten slotte lijkt het ons vanzelfsprekend dat, met het groeiend aantal zonnepanelen en nu ook het laatste nieuws over problemen t.a.v. het piekaanbod op het net, we kunnen gaan kijken **naar de collectieve opslag van energie**. Mogelijkerwijs kan worden samengewerkt hierbij met de eigenaar van de Brink. Het idee van een buurtbatterij is opgekomen en een aantal bewoners willen dit samen gaan verkennen. Rosandestroom (Rosandepolder) wil hier ook mee aan de gang. Zij zijn al wat verder en hebbe contact opgenomen met het bedrijf HyMatters; in deze gesprekken wordt bv ook de inzet van waterstof overwogen.

Graag willen we een klein groepje bewoners bij elkaar brengen die het leuk vinden om bv eens per kwartaal eens te kijken naar de mogelijkheden voor onze wijken. We hebben al drie gegadigden en sparren ook mee hierin met het werkgroepje hiervoor van Duurzaam Alteveer. Voor einde dit jaar hebben we een lezing over Aquathermie en binnen niet al te lange tijd één over ESCO's.

3.1.3. Energiebesparing

Het stimuleren en ondersteunen van maatregelen om de vraag naar energie te verlagen (energiebesparing) is voor ons altijd een belangrijke doelstelling geweest. We merken wel, samen met de initiatieven van de Wijk van de Toekomst en van de andere bewonersinitiatieven van Arnhem, dat dit veel tijd kost en geduld. We zijn dan ook blij dat de gemeente Arnhem hiervoor instrumenten beschikbaar stelt.

Als we naar de toekomst kijken verwachten we dat de gemeente de verantwoordelijkheid voor het stimuleren en ondersteunen van de verduurzaming van woningen verder oppakt en dat wij hier een samenwerkende rol in spelen. Zo hebben we een collectieve inkoopactie voor isolatie georganiseerd en ervoeren we dat dit beter vanuit gemeente Arnhem kan worden georganiseerd en dat wij dan een brug slaan naar onze wijken om ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk bewoners gebruik kunnen maken van

deze trajecten. We zijn dan ook blij met de recente aankondiging voor een gemeente-brede collectieve inkoop voor de verduurzaming van huizen. Hetzelfde geldt ten aanzien van informatievoorziening. Het is een klus om dit op te zetten. Maar dat hoeft ook niet want er is een energieloket en er zijn coaches. Er ligt voor ons dus meer een rol in het goed kunnen verbinden van bewoners met de juiste informatiebronnen.

Dit lukt bijna helemaal, op één belangrijk detail na: **veel van onze huizen zijn 'bijzonder' en er zijn veel huizen waarbij de 'standaard' oplossingen niet werken of mogelijk zijn.** Hier is specifieke kennis en ervaring nodig, zeker als het gaat om woningen die oud zijn en over de jaren ook verbouwd zijn. We hebben het idee opgevat om **een maatwerknetwerk** op te zetten van 1) ervaringsdeskundigen (mensen die al maatregelen hebben uitgevoerd), 2) constructiedeskundigen (mensen die begrijpen wat nodig is), 3) wijkbewoners met maatwerk behoeftes. Eventueel kunnen we dit ook weer koppelen aan 'kluskundigen', mensen die we in kunnen zetten op specifieke problemen op te lossen. Dit idee staat nog in de stijgers en misschien kost het te veel tijd. We zien echter te veel medebewoners die nog zoekende zijn vanwege hun bijzondere huis.

Een andere uitzondering zijn de huurhuizen. Huurders kunnen niet profiteren van collectieve inkopen of informatie over verduurzamingsmaatregelen. Om deze reden hebben we – met Shiri als de grote aanstichter – de huurderscommissie voor Lombok opgezet. Het is nog experimenteel en het kost nog veel aandacht en energie om dit verder te helpen, maar er wordt gehoor aangegeven vanuit de woningbouwvereniging. De aandacht hiervoor vanuit GroenWest is het laatste jaar wat gezakt. We kijken in hoeverre het van belang - en mogelijk is om hier weer werk van te maken.

Voor 2023-2024 betekent dit:

- Het versterken van de samenwerking met het energieloket, Arnhem-Aan, de energicoaches en het Wijk van de Toekomstprogramma en het ontsluiten van hun informatie op onze site en in onze nieuwsbrief (elke nieuwsbrief een item);
- Communicatie en voorlichting t.a.v. aankomende collectieve inkoopacties georganiseerd vanuit de Gemeente (spouw, vloer, glas) en mogelijk een eigen inkoopactie voor zonnepanelen;
- Het in beeld brengen en houden van subsidiemogelijkheden voor verduurzaming en eventueel hulp bieden bij de aanvraag hiervan;
- Het aanleggen van een bedrijven-database met bedrijven die verduurzamingsmaatregelen hebben uitgevoerd met positieve ervaringen van bewoners;
- De continuering van de warmtecamera-wandelingen en de organisatie van een jaarlijkse excursie naar bv verduurzaamde huizen in onze of andere wijken of andere interessante locaties.

3.1.4. Groen, biodiversiteit en water

De laatste twee jaar krijgt dit thema echt een vlucht. Vanuit deze groeiende beweging wordt steeds meer mogelijk. Zo wordt voor de periode tot 2026 nagedacht over:

1. Vergroening en meer biodiversiteit door:
 - a. Meer bomen en grotere boomspiegels (vooral in Lombok);
 - b. Het realiseren van een groen lint vanuit de Heijenoordschool en SIZA naar de Rijn (via school, transformatiehuysje en zuidelijke parallelweg);
 - c. Het ophangen van nestkastjes voor gierzwaluwen en mussen;
 - d. Het ophangen van vleermuizenkasten;
 - e. In het algemeen, een goede samenwerking met de Wijkgroenagenda van de gemeente;

2. Het afkoppelen van regenwater zowel individueel als collectief en wateropslag;
3. Het opzetten en beheren van wadi's en het identificeren en inrichten van infiltratieplekken;
4. In het algemeen:
 - a. Het inzetten van de wijkdemocratie;
 - b. Het bevorderen van bewustzijn en kennis o.a. met lezingen;

We willen dat per 2026 50% van de woningen zijn afgekoppeld van water, dat er 10% minder stenen liggen (tuintegels, stoeptegels etc.) en dat dan actief gewerkt wordt een Groen Lint vanaf het Dorp naar uiteindelijk de Rijn. Tussen 2026 en 2030 willen we dat het Groen Lint is afgerond en mogelijk ook is uitgebreid (in de breedte). We zien een robuuste groene infrastructuur voor ons met een toename aan doelsoorten. Ook wordt veel meer water in de wijk vastgehouden.

Voor 2023/ 2024 betekent dit het volgende:

1. Vanuit de gemeente wordt er, in samenspraak met bewoners en in nauw contact met GroenWest een wijkgroenagenda opgesteld. In die agenda zullen we ook het Groene Lint opnemen, met concrete acties om dat te bereiken.
2. Daarnaast zullen we activiteiten en acties blijven aanbieden die de biodiversiteit kunnen vergroten, zoals het verkopen van inheemse planten tijdens een wijkfeest en Duurzame Zondag, het organiseren van lezingen, het ondersteunen van buurtbewoners (bijvoorbeeld in relatie tot de wijkgroenagenda), het ophangen van nestkastjes, etc.

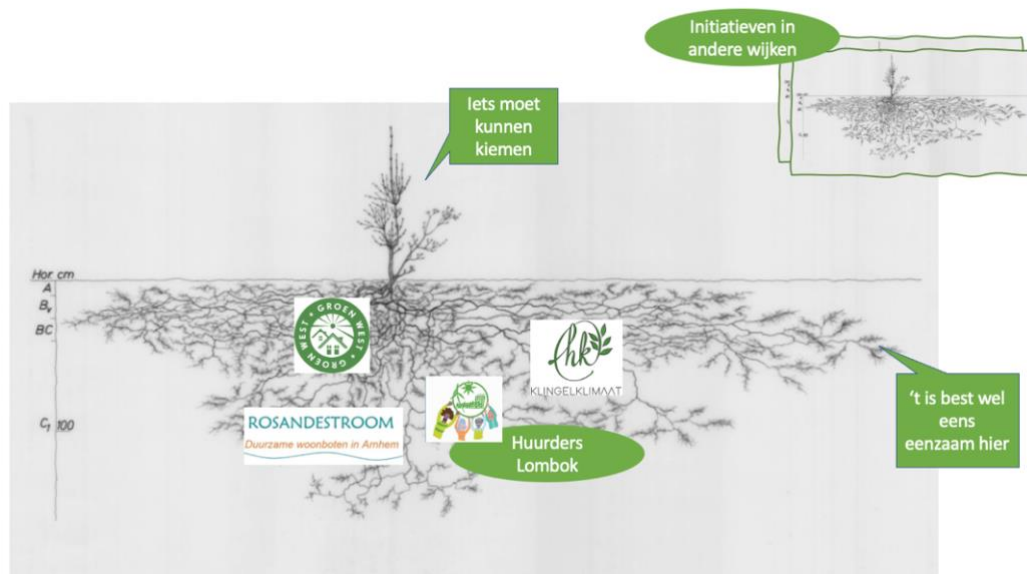
Heel concreet hebben hiervoor de volgende planning voor ogen:

- 2023 - herfst: wijkwandelingen voor wijkgroenagenda en het vaststellen van de wijkgroenagenda;
- 2023 - najaar:
 - Het onder handen nemen van Onderwijstuin Heijenoordschool met inzaaien wintergranen en akkerkruiden en met het werkzaamheden voor meer biodiversiteit;
 - Een stuk groen bij transformatiehuisje (Gentiaanstraat) herinrichten;
 - In gesprek en een verkenning over de beoogde wadi en in gesprek met SIZA over de mogelijkheden voor het veld bij de TRA;
 - Het ophangen van nestkastjes voor de gierzalw en huismus en van vleermuiskasten
- 2024:
 - Opzet van activiteiten die bijdragen aan het Groene Lint;
 - Verdere gesprekken over verbinden tunnels KEMA-terrein;
 - Collectieve afkoppel regenwater actie met een informatieavond hiervoor/

3.1.5. Organisatie en verbinding

De coöperatie hebben we opgezet voor, zie pagina 4 voor samenwerking, verbinding, ondersteuning van initiatieven uit de wijk, het mogelijk maken van een collectieve stem, voor kennisopbouw ... en, in overdrachtelijke zin, voor een 'vruchtbaar sociaal veld' (zie een term van Otto Scharmer). Het punt is: er gebeurt heel veel in de wijk en er kan heel veel gebeuren in de wijk, maar voordat dit zichtbaar wordt met een initiatief of een verbetering zoals een 'Groen Lint' of elektrische deelauto's speelt dit zich allemaal 'onder de grond' af; d.w.z. het is voor de meesten niet zichtbaar. Zo lang dit zo is, is het zeer lastig om medestanders te vinden voor je ideeën, je behoeftes of je frustraties. Daar willen wij wat aan doen.

Zie ook het plaatje hiernaast voor een beeld hiervan. We willen je voor een idee eenvoudiger medestanders kan vinden en eenvoudiger met elkaar kan werken aan een meer duurzame, groene (en met veel biodiversiteit) leefomgeving. We denken ook dat als je dit goed kan organiseren dat je ook beter gebruik

kan maken relaties met de gemeente, met andere initiatieven en andere organisaties. Kortom, als we met elkaar vooruit willen helpt het om dit ergens te organiseren.

Om dit mogelijk te maken moeten we organisatorisch nog wat voor elkaar boxen. We zijn nog redelijk vers begonnen en we moeten niet vergeten dat we allemaal vrijwilligers zijn. We merken dat we sterk overschatten wat we kunnen bereiken binnen een jaar. Vergeet echter niet dat we normaal gesproken ook zwaar onderschatten wat we kunnen bereiken binnen 5 jaar (zie P. Drucker).

We gaan dus door op 'klein verzet' en werken aan de continuïteit van GroenWest. Hiervoor willen we een aantal punten op orde krijgen, zoals ... in 2023 - 2025:

- **Communicatie:** de nieuwsbrief gaat goed, maar iemand moet bv ook eigenaarschap nemen van de website, artikelen naar krantjes en de sociale media-uitingen. De Website is straks in goed beheer en up to date en nieuws wordt regulier via sociale media gedeeld. We zoeken een vrijwilliger die dit leuk vindt en kan oppakken.
- **Relatie met gemeente en andere partijen:** we investeren in regulier contact met gemeente en beheren een netwerk(je) van externe stakeholders (zoals KEMA, Liander). Zo zijn we straks goed bekend met prioriteiten en kansen vanuit de gemeente, en belangrijker, zij zijn bekend met onze doelstellingen en agenda's/ zij betrekken zich bij ons. We hebben contacten met andere externe stakeholders en weten wat daar speelt. We willen dat GroenWest in beeld komt als aanspreekpunt en dat onze wijken ook als mogelijke pilots- of proeflocaties worden aangemerkt. Uiteraard blijven we verder betrokken bij de aanjaagbijeenvolgen en het traject Wijk van de Toekomst. Chris pakt hier de draad voor op; onze man voor externe relaties.
- **De administratieve kant** willen we op orde. Dit geldt nu vooral ook voor de ledenadministratie en voor andere belangrijke gezamenlijke documenten. We hebben besloten twee beheerders te benoemen voor de officiële documenten zoals de ledenregistratie, notulen, de akte, de huisregels, subsidieaanvragen, rapportages etc.. We zetten daarbij ook een huisstijl op; een klein ding, maar toch.

- We ondersteunen **betrokkenheid van leden** bij de coöperatie beter. In het afgelopen jaar deden we dit eigenlijk niet, ondanks het punt dat we het wel wilden. Hierom een aantal beslissingen om hier werk van te maken:
- Initiatieven die vanuit een buurt of wijk komen ondersteunen we, maar gaan we niet zelf initiëren (dat kost te veel capaciteit). Dit weerhoudt leden, en kernteamleden, er natuurlijk niet van om als bewoner iets te initiëren en dit te koppelen aan GroenWest. Wel initiëren initiatieven die vanuit het perspectief van heel GroenWest interessant zijn.
 - Elk nieuw lid wordt bezocht en krijgt een gesprek (binnen 3 maanden), bv over zijn of haar verwachtingen liggen of waar haar idealen liggen etc.. Dit wordt een standaard agenda item in de kernteam vergaderingen.
 - Op basis van de gesprekken met de leden ontstaat een beeld over wat leeft, welke ideeën en zorgen er zijn en wie zich waarvoor wil inzetten, of over mee wil praten. Op basis daarvan kunnen we onze inzet beter richten en ook eventuele werkgroepen of tafels opzetten.
 - We versterken het kernteam met mensen met de kennis en kunde die we nodig hebben. Als vrijwilligers zijn we een 'grillige' groep. Dat is normaal, maar dat betekent wel dat we ons werk zo moeten kunnen verdelen en inrichten dat we geschetste verwachtingen en onze verwachtingen ook kunnen waarmaken. Nu lukt dat soms wel, maar vaak toch nog niet goed genoeg.
 - We gebruiken ons netwerk voor het vinden en inrichten van een vaste en zichtbare werkplek. Chris gaat hiermee beginnen.
- Het zou mooi zijn als we in 2024/ 2025 zo'n 100 betrokken leden hebben.
- We versterken de coöperatie **vanuit financieel oogpunt**, zodat we bv ook af en toe hulp kunnen inroepen en betalen. We zijn hiertoe al op de goede weg (zie ons jaarverslag 2022). Zoals dat er nu uit ziet zouden we in 2024/ 2025 bv wat klein geld kunnen inzetten voor wat secretariële ondersteuning. Dat zou de continuïteit van de coöperatie sterk ten goede komen. Verder vragen we subsidies gezamenlijk aan en krijgt elke subsidie twee aanspreekpunten/ trekkers. Ook reserveren we binnen elke subsidie een kleine bijdrage voor overheadkosten, d.w.z. voor een bescheiden bijdrage aan de kosten van GroenWest.
- **Visie:** onze wijken in 100 jaar ... en hoe komen we daar? In de introductie van dit plan benoemden we de wens om eens te gaan na denken en visualiseren hoe onze wijken er uit zouden kunnen gaan zien. Sanda Lenzholzer en Ilse Voskamp van de WUR maakten een visie voor Arnhem in 100 jaar. We bekijken met hen of we kunnen zien hoe we dit werk kunnen vertalen naar onze wijken. Onze gedachtegang hierbij is:
- Dat een lange termijnvisie nieuwe ruimte schept en inspireert om te werken aan een duurzame en mooie toekomst voor onze wijken;
 - Dit bijdraagt aan verbinding, begrip, trots en goede brede gesprekken over de toekomst van onze wijken;
 - Het ons helpt om mensen van buiten uit te nodigen en mee te denken, zoals studenten, zoals van hogescholen en de WUR en ook innovatieve bedrijven;
 - We hiermede de gemeente duwen om visiegericht te blijven werken, dat goede uitgangspunten in een goed doordachte visie niet in een bureaula verdwijnen; en

IV. Korte conclusies

We hebben in principe een goede basis om op te bouwen. Het bouwen zelf vraagt echter nog wel wat aandacht. Ook financieel, zie de cijfers hieronder, hebben we een bescheiden basis. Het punt is wel, we zijn vrijwilligers en onze dynamiek is soms wat grillig en afhankelijk van wie wanneer de tijd heeft om ergens werk van te maken. Hier moeten we de komende tijden wat aan gaan doen, niet dat we meer verwachtingen op individuen plaatsen, maar dat we de last breder dragen en beter organiseren. Wat ons betreft wordt dat een belangrijk aandachtspunt voor 2023 – 2024.

Voorzichtige eenvoudige prognose van budget tot einde 2025

	2023	2024	2025	2025
Startsaldo	€ 3,130.49	€ 2,568.97	€ 2,407.45	€ 2,645.93
REGULIERE BEGROTING				
In				
Contributie leden	€ 200.00	€ 600.00	€ 1,500.00	€ 1,800.00
Donaties				
Subsidies (overhead bijdragen)		€ 250.00	€ 250.00	€ 250.00
Uit				
Bankkosten	€ 131.52	€ 131.52	€ 131.52	€ 131.52
Website kosten	€ 130.00	€ 130.00	€ 130.00	€ 130.00
Jaarlijkse GroenWest dag (huur 't Huuske, borrel enz)	€ 500.00	€ 500.00	€ 500.00	€ 500.00
Drukkosten	€ 100.00	€ 100.00	€ 100.00	€ 150.00
Overige kosten	€ 100.00	€ 100.00	€ 100.00	€ 100.00
BTW teruggave	€ -200.00	€ -200.00	€ -200.00	€ -200.00
Secretariele of communicatie ondersteuning		€ 500.00	€ 1,000.00	€ 1,000.00
Uren GroenWest				
TOTAAL REGULIERE KOSTEN	€ 761.52	€ 1,261.52	€ 1,761.52	€ 1,811.52
SALDO REGULIER	€ 2,568.97	€ 2,157.45	€ 2,395.93	€ 2,884.41